

Sklápěče SVG

Správná manipulace se sklápěči a kontejnery

Novinka: Dokument je nyní k dispozici v šesti jazycích – viz druhá strana

Vydavatel

SVG Bundes-Zentralgenossenschaft
Straßenverkehr eG
Breitenbachstraße 1
60487 Frankfurt am Main
www.svg.de

Autoři

Dr. Uwe Krause, Klaus Schuh (VKM)

Koncept a vzhled

VKM • Verkehrssicherheit Konzept & Media GmbH
www.vkm-dvr.de

Odborné poradenství

Michael Heß, Dr. Uwe Krause, Dirk Lauterbach,
Konrad Maillinger, Frank Schönemann

Frankfurt 2021
Verze 09-2021

Fotografie, ilustrace

Adobe Stock, BG Verkehr, Wolfgang Jaspers,
Dr. Uwe Krause, Dirk Lauterbach, Lehmann
GmbH Schirgiswalde-Kirschau, MEILLER
GmbH & Co. KG, Niederberger Transport AG,
Pixabay, Rewald GmbH, Scania CV AB,
Texplast GmbH, Weiler Tief- und Rohrlei-
tungsbau GmbH. Za podporu při pořizování
fotografií děkujeme společnostem Hellerwald,
Jakob & Naumann Umweltdienste GmbH,
Melosch Vertriebs-GmbH, Texplast GmbH a
Containerdienst Bernd Zenker.

Obsah této brožury je chráněn autorským
zákonem. Pro dotisky, kopírování, využí-
vání a šíření v elektronických systémech
je zapotřebí výslovného, písemného
souhlasu SVG.

Dílo bylo vypracováno s maximální péčí.
Za správnost jednotlivých údajů však
neručíme.

U zákonů, předpisů, norem a směrnic platí
vždy aktuální znění.

Bez pravidel to nejde 4

Správná manipulace s technikou 6

Správné zajištění nákladu 10

Kontrola je lepší 12

Hlavně nepřevrátit! 14

Speciální materiály 16

Přeprava odpadu 17

Zlatá pravidla pro bezpečnou přepravu 18

Bez pravidel to nejde

Při přepravě pomocí sklápěcích a kontejnerovými vozidly je třeba dodržovat řadu pravidel. Technické normy pro přepravu volně loženého zboží například definují požadavky na vozidla a přepravní služby. Umožňují schopnost systémový přístup, zajišťují kvalitu, vytvářejí transparentnost a chrání uživatele.

Normy DIN podrobně ukazují, jak má být vozidlo vybaveno v souladu s předpisy. Mimo jiné stanovují, že na vyměnitelných vyklápěcích a vanových kontejnerech musí být uvedeny trvalé a jasné rozpoznatelné informace. Toto značení se týká především typového štítku a údajů na něm uvedených. Existují také konkrétní specifikace pro kontejnery zvedané jeřábem. Vzhledem k tomu, že vázací prostředky jeřábu na staveništi obvykle nepasují na závěsné čepy „normálního“ vanového kontejneru, je horní okraj jeřábového kontejneru opatřen dodatečnými vázacími body.

Směrnice VDI, zejména řada směrnic 2700, se týkají především zajištění nákladu. Přimo vozidel, které jsou tématem semináře, se týká list 17 „Zajištění odkládacích kontejnerů a vozidel na vanové kontejnery a jejich přívěsů“ a list 3.3 „Sítě pro zajištění nákladu“.

Jako řidič víte, že volba postupů zajištění nákladu vždy vychází z možností, které nabízí jednak nastavba vozidla a jednak vanový kontejner, který má být zajištěn. Často však to není zdaleka

vše, anebo jsou vynechána další opatření, která by byla pro zajištění nákladu nezbytná. Dalším problémem je, že výrobci průběžně vybavují svá vozidla novými systémy pro zajištění nákladu, jejichž obsluha vyžaduje instruktáž.

Nakonec přicházejí ke slovu také **profesní pokyny**. Kromě obecných zásad jsou pro manipulaci se sklápěcími a kontejnerovými vozidly důležité zejména informace DGV 214-016 „Bezpečné používání vanových sklápěčů“, 214-017 „Bezpeč-

né používání odvalovacích a kluzných sklápěčů“ a předpis DGV 114-010 „Vyměnitelné sklápěcí a vanové kontejnery“. Poslední dvě jmenované byly mezitím staženy.

Správná manipulace s technikou

Nechte si důkladně vysvětlit ovládací zařízení pro sklápění a skládání kontejnerů! Pokud je vozidlo vybaveno odnímatelným ovládacím zařízením, má smysl jej použít. Když stojíte na straně vozidla, můžete lépe sledovat průběh, lépe rozpoznat případná nebezpečí a odpovídajícím způsobem reagovat. Pokud je však rádiové spojení s vozidlem rušeno nebo překryto jiným zařízením, je nutné provoz zastavit.

Při sklápění se soupravou tahače musí vozidlo stát co nejvíce natažené. Je také nutné dodržet svislý sklon mezi vozidlem a návěsem. Při překročení přípustného úhlu sklonu mezi točnicí a čepem točnice může dojít k rozdrčení nebo utržení spoju a v krajním případě k převrácení vozidla. Na veřejných místech se ujistěte, že je vozidlo řádně

zabezpečeno. Při sklápění lze vozidlo v závislosti na nákladu řízeně táhnout dopředu.

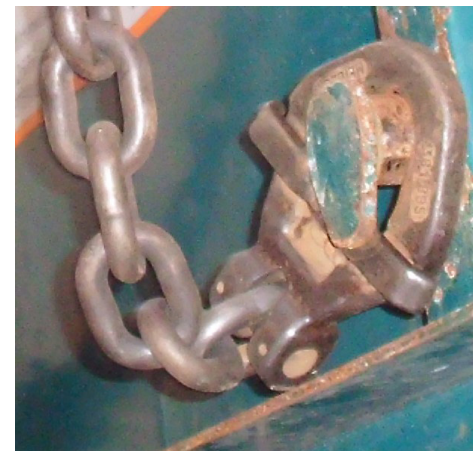
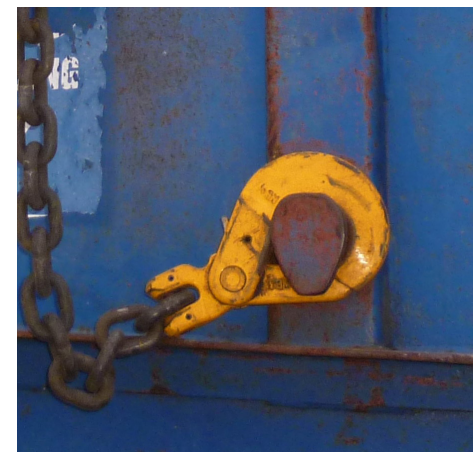
Již při skládání kontejneru je třeba myslet na pozdější naložení. Lze kontejner po naplnění opět bez problémů naložit? Pokud se kontejnery odstavují v silničním provozu, je nutné získat povolení od úřadů. Kontejner musí být opatřen štítkem s názvem provozovatele a musí být podle předpisů označen reflexními fóliemi. V závislosti na situaci je třeba zajistit noční osvětlení.

Při nakládání naplněného kontejneru musíte zkontrolovat, zda obsah odpovídá objednávce nebo zda do něj nebyly případně vloženy problematické látky. Kontejner nesmí být naložen příliš vysoko nebo příliš velkou zátěží. Chcete-li kontejner zvednout, vysuňte podpěry a v případě potřeby je podložte prkny nebo jiným vhodným materiálem. Vozidlo musí být vyrovnáno s kontejnerem a zajištěno proti odjetí na svahu. Jsou dveře a klapky kontejneru zajištěné? Pak už nic nestojí v cestě zvedání.

Zvedací řetězy musí být ve firmě pravidelně kontrolovány a musí mít platnou kontrolní nálepku. Musí být uvedena jejich nosnost. Aby se řetězy při jízdě naprázdno nekývaly sem a tam, musí být na nosných ramenech k dispozici a použita závěsná zařízení. Řetězy zaháknuté do zářezek musí být zajištěny proti nechtěnému vyháknutí.

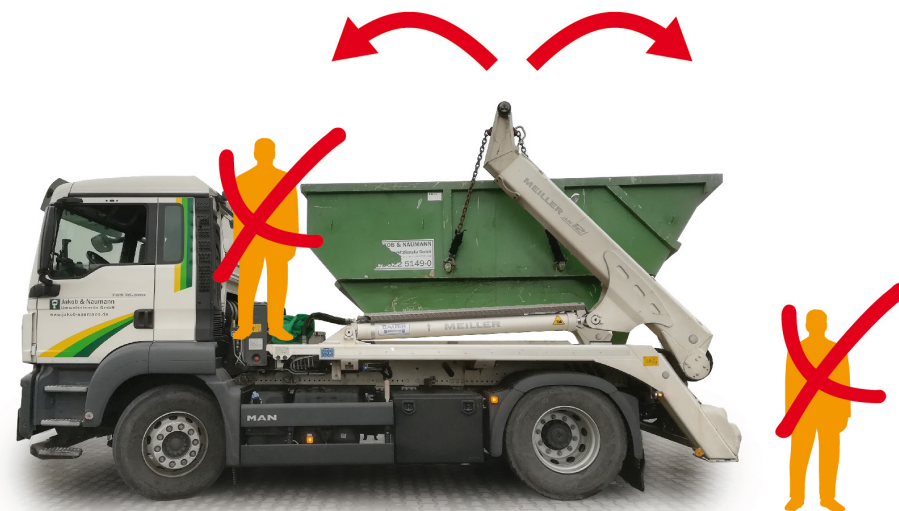

Sítě a plachty vybírejte podle zamýšleného použití. Před zvednutím kontejneru je stáhněte. Nejlépe se to udělá ze země. U vysokých kontejnerů k tomu můžete použít vhodné háky. V případě potřeby použijte překrývající plachty. Napněte je rovnoměrně a použijte k tomu všechny upevňovací body. Přetáhněte je i přes dveře. Pokud tak neučiníte, abyste ušetřili čas při sklápění, hrozí, že části nákladu vypadnou nebo vyletí vzniklou mezerou.

Vázací prostředky a vázací řetězy se musí při používání kontrolovat, zda nejsou viditelně poškozené, roztrhané a opotřebované. Nepoužívejte popruhy, které jsou poškozené nebo na nich chybí štítek. Současné použití různých vázacích prostředků ve stejném směru není povoleno. Popruhy nesmí být zkroucené ani zauzlované. Háky musí být zavěšeny tak, aby zatížení působilo v nejnižším bodě háku. Pokud jsou vázací háky vybaveny pojistkami proti

neúmyslnému vyháknutí, musí se tyto pojistky po zaháknutí uzavřít.

Při skládání a nakládání kontejnerů berte v úvahu potřebné prostorové nároky, a to i z hlediska výšky. Zvláštní pozornost věnujte volně visícímu elektrickému nebo telefonnímu vedení a výšce střešy v halách. Jako řidič se musíte ujistit, že se v nebezpečném prostoru po straně nebo za vozidlem nenacházejí žádné osoby ani jiná vozidla. Za žádných okolností nesmí stát osoby za kontejnerem nebo v jeho výkyvném rozsahu a nikdo nesmí stát mezi vozidlem a kontejnerem.

mohou být kluzké v důsledku nečistot, mokra, sněhu nebo ledu.

Obsluha vík a klapky vyžaduje velkou pozornost. Při ovládání pohyblivých částí hrozí nebezpečí rozdrčení. Dávejte si také pozor na ostré hrany. Používejte závěsná zařízení na dveřích, abyste zabránili jejich nechtěnému zabouchnutí. Klapky a dveře, které jsou pod tlakem nákladu, se musí otevírat obzvlášť opatrně. Při otevírání uzávěrů byste měli stát co nejvíce stranou mimo nebezpečnou zónu. Žebříky lze používat pouze na bezpečném podkladu a musí být umístěny ve správném úhlu vůči kontejneru. V případě potřeby musí být zajištěny proti sklouznutí do strany. Pevně připevněné žebříky

Správné zajištění nákladu

Pro vozidla přepravující sypký materiál platí: Pokud hrozí, že část nákladu během jízdy spadne nebo odletí, musíte tomu vhodně zabránit. Pro sypké materiály (např. písek, štěrk) můžete použít kryty nebo plachty. Bočnice, klapky a dveře musí spolehlivě těsnit. Nádobu nebo kontejner lze plnit pouze do výšky bočnice. V závislosti na okolnostech může být užitečné použít nástavce na bočnice, zarovnat nasypávaný materiál nebo náklad postříkat. Volný, zejména lehký náklad, jako je rošt nebo lepenka, lze zajistit vhodnými sítěmi.

V případě kontejnerů je kladen důraz na zajištění nákladu dvěma způsoby: Zprv zajištění nákladu v kontejneru a zadruhé zajištění kontejneru na vozidle. Kontejnery lze v závislosti na vozidle zajistit různými způsoby: Díky zarážkám připevněným k vozidlu lze bránit sklouznutí kontejnerů dopředu a do stran. Kontejner musí být umístěn v jedné rovině s předními zarážkami. V případě bočních zásuvných zarážek musí být tyto zarážky co nejbližší ke kontejneru. Hydraulicky nastavitelné boční za-

rážky musí být rovněž v jedné rovině se stranou kontejneru.

Vzadu lze kontejner zajistit nosnými řetězy, vhodnými vázacími prostředky nebo speciálními blokovacími jednotkami. Sklápěcí hák není vhodný pro zajištění nákladu vzadu! Pokud jsou použity nosné řetězy, musí být vhodné pro daný účel a dostatečně dimenzované pro zajištění nákladu. Musí být nastaveny tak, aby zadní prameny řetězu byly natažené, nikoliv však napjaté. Je třeba se vyvarovat nadměrného napnutí, které může způsobit zvedání kontejneru. U tohoto typu zajištění je třeba mít na paměti, že se tím mění jízdní výška vozidla. Výsledná celková výška nesmí překročit

zákonem povolenou míru.

Při zajišťování pomocí vázacích řetězů je vhodnější použít přímé vázání (vázání ve tvaru X). Vázací úhel by měl být mezi 30 a 50 stupni. Vázání do Y je méně vhodné. V žádném případě nesmějí řetězy vedoucími šikmo vzhůru při tomto způsobu zajištění tvořit smyčku. Kvůli nízkým koeficientům tření je zajištění pomocí ukotvení možné pouze u prázdných kontejnerů.

Při zajišťování stohovaných kontejnerů musí vždy horní kontejner spočívat přímo na spodním kontejneru s posuvnými lištami. Pokud je tomu jinak, je třeba horní kontejner považovat za vlastní náklad a odpovídajícím způsobem jej zajistit. Zajištění nákladu zahrnuje také čistotu ložných ploch a správné uložení pomůcek (koště, lopata, žebříky atd.) na vozidle.

Kontrola je lepší

Jako řidič jste povinen zajistit, aby vozidlo a náklad odpovídaly předpisům a aby náklad nesnižoval bezpečnost provozu vozidla. Na začátku směny nebo při výjimečných událostech na silnici (např. prudké brzdění nebo vyhýbací manévry) je proto nutné zkontrolovat silniční bezpečnost vozidla.

Nejdůležitější body jsou shrnuty na obrázku. Další informace naleznete v zásadách DGUV 314-002 „Kontrola vozidel prováděná řidiči“.

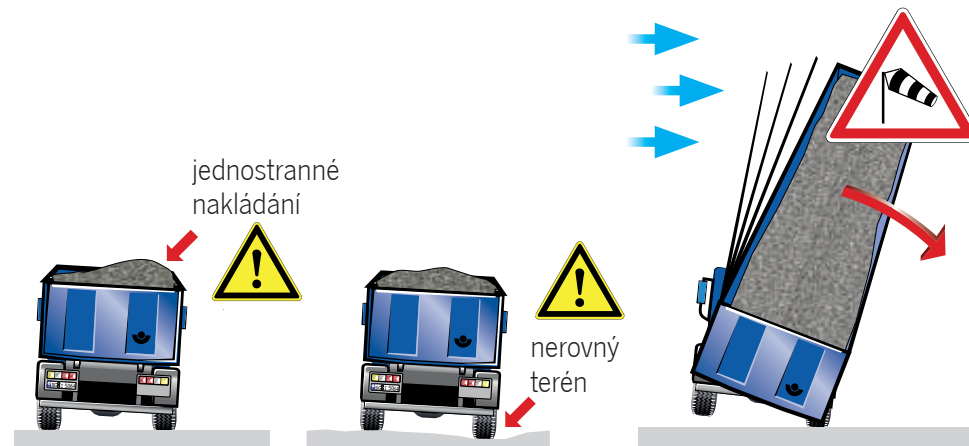
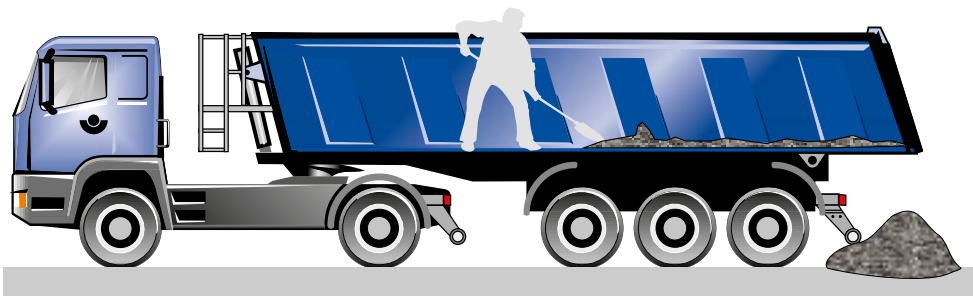

Hlavně nepřevrátit!

Vzhledem ke své konstrukci jsou soupravy sklápěcích tahačů při převrácení nákladu vystaveny riziku převrácení vozidla, pokud se vyskytnou určité rušivé faktory. Tím důležitější je znát je předcházet jim. Nebezpečí je větší u dvounápravových návěsů než u třínápravových. Čím delší kontejner, tím vyšší riziko převrácení. Náklon tahače při naklopení, kterému se v závislosti na situaci nelze vždy vyhnout, dále zvyšuje tendenci k překlolení. Vozidlo by proto mělo být zaparkováno co nejrovněji.

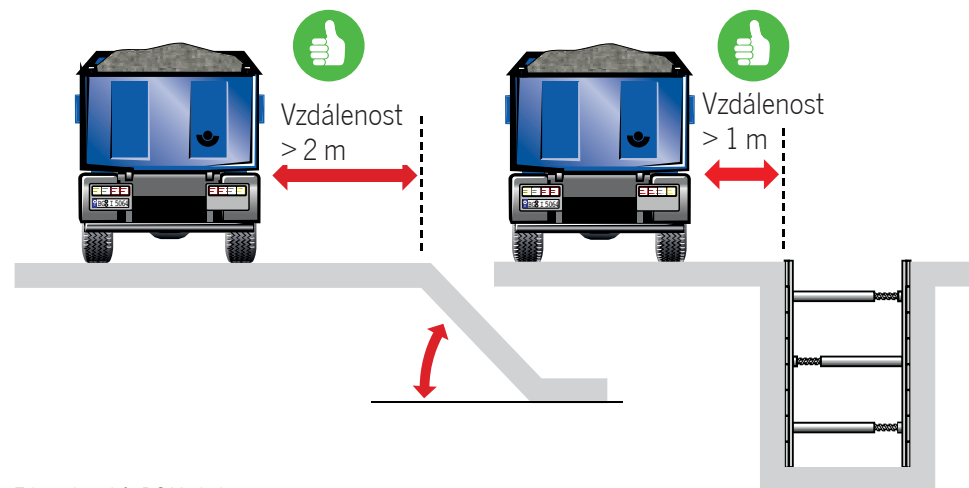
Ulpívající materiál může způsobit, že náklad začne klouzat, až když je kontejner zvednutý velmi vysoko. Proto je při takovém zatížení nutné časté čištění kontejneru. Jednostranné zatížení zvyšuje tendenci k překlolení. Je proto třeba kontrolovat průběh nakládání a v případě potřeby následně rovnoměrně rozložit zatížení.

Příliš nízký tlak vzduchu, zejména na jedné straně, podporuje převrácení. Pravidelné kontroly jsou proto nutné i z tohoto důvodu. Nerovný terén vede k šikmému postavení vozidla. Tím se zhoršuje stabilita během procesu vyklápění. Je-li podklad měkký nebo sypký, může se vozidlo na jedné straně propadnout, což rovněž podporuje převrácení. V případě potřeby je třeba tento postup projednat s pracovníky na staveništi.

Je třeba dodržovat dostatečnou vzdálenost od svahů a výkopů. Pokud se zemina vlivem zatížení sesune, může rychle dojít k nebezpečnému naklonění. Také silný boční vítr může způsobit kymácení vozidla se zvednutým kontejnerem. Od síly větru 5 Beaufortovy stupnice je třeba dbát zvýšené opatrnosti, v případě potřeby je třeba od sklápění upustit.

Před sklápěním je třeba u mnoha vozidel seřadit vzduchové odpružení podle návodu k obsluze. V závislosti na vozidle to znamená: Spuštění vzduchového odpružení dolů nebo nivelace.

Zdroj obrázků: BG Verkehr

Speciální materiály

Každý materiál má své zvláštnosti. Existují však náklady, které mohou způsobit velmi zvláštní problémy. Je dobré vědět, jak s nimi zacházet.

Velké kameny nebo balvany, které se používají například k podepření náspů, k terénním úpravám nebo k vymezení různých oblastí, musí být naloženy co nejpevněji. Přitom může být nutné použít k zasypání pomocné materiály, jako je písek nebo štěrk. Větší kameny by měly být naloženy vzadu, aby se při vyklopení vysunuly jako první a menší kameny mohly snadno sklouznout. Boční stěny vozidla musí být dostatečně pevné, aby odolaly silám působícím při přepravě.

Problémy mohou nastat také při vyklápění: Odlétávající úlomky mohou ohrozit osoby, které se nacházejí v blízkosti. Je také třeba zabránit poškození okolních vozidel. Velké kameny mohou za určitých okolností uvíznout v klapce. Je dobré, když je poblíž bagr, který může uvízlý kámen uvolnit.

Svrázným materiálem je také kal: I když se při nakládání jeví jako relativně pevný, může se během přepravy změnit. Pohybem nákladního vozidla se kal změkčí a nasypaná hromada se zarovná. Řídké části mohou uniknout nebo vystříknout přes víka a klapky, pokud netěsní dokonale.

To má za následek znečištění vozovky a ohrožení vozidel vzadu.

Zejména s čistírenskými kaly je potřeba zacházet velmi opatrně. Některé složky čistírenských kalů způsobují nebo zesilují korozní procesy, které mohou vést k destrukci nádob. O to důležitější jsou časté kontroly kontejnerů.

Přeprava odpadů

Mnoho látek přepravovaných nákladními silničními vozidly je považováno za odpad. Odpad je materiál, kterého se majitel chce nebo potřebuje zbavit. K tomu např. patří baterie, staré oleje, bioodpad, elektroodpad a řada dalších. Nezáleží na tom, zda je odpad určen k recyklaci nebo k likvidaci.

Ten, kdo odpad převáží, musí tuto skutečnost vyznačit na vozidle příslušnou značkou předepsané velikosti (40x30 cm). Značka musí být připevněna vpředu i vzadu. Provozovatel musí úřadům oznámit, že přepravuje odpad.

Pro přepravu nebezpečných odpadů je rovněž nutné zvláštní povolení. Nebezpečné látky jsou například látky výbušné, oxidující, vysoce hořlavé nebo žíravé. Patří mezi ně také látky, které jsou toxické, zdraví škodlivé, nebezpečné pro vodu nebo životní prostředí. Pro získání povolení musí provozovatel prokázat technické a odborné znalosti. Řidiči musejí být odpovídajícím způsobem vyškoleni. Přejímku a předání nebezpečného odpadu je nutné dokumentovat.

Zlatá pravidla pro bezpečnou přepravu

- 1 Přistavujte/používejte vhodné vozidlo
- 2 Nechte se o vozidle poučit
- 3 Vždy proved'te kontrolu před odjezdem
- 4 Řid'te se přepravním příkazem a nechte si jej podepsat
- 5 Dodržujte rychlost podle pravidel silničního provozu
- 6 Dodržujte bezpečnou vzdálenost od vpředu jedoucího vozidla
- 7 Kontrola vozidla po naložení (čistota) a po vyklopení (zbytky po vyklopení na ložné ploše), kontrola vozidla a nákladu po zvláštních událostech
- 8 Vyklápějte bezpečně
- 9 Skládejte bezpečně
- 10 Vyhodnocujte přepravu

Celostátní síť s regionálním ukotvením

- Rumunština
- Polština
- Turečtina
- Bulharština
- Ruština
- Čeština